

แผนงาน	สร้างสมดุลของการใช้ประโยชน์และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและ และความหลากหลายทางชีวภาพ
กิจกรรม	สร้างและพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ทางด้านพืช
โครงการ	โครงการเพาะขยายพันธุ์ไม้หายากและมีค่าทางเศรษฐกิจในพื้นที่ ภาคเหนือตอนล่าง
หน่วยงานรับผิดชอบ	ศูนย์รวมพรรณไม้บ้านร่มเกล้า ในพระราชดำริ จังหวัดพิษณุโลก องค์การสวนพฤกษศาสตร์ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม
คณะดำเนินงานวิจัย	
	<u>ที่ปรึกษา</u> ดร.วีระชัย ณ นคร
	<u>คณะทำงาน</u> นายदनัย สรรพศรี นายนาวิน อินทกุล

1. หลักการและเหตุผล

กุหลาบพันปี (Rhododendron) จัดอยู่ในวงศ์ ERICACEAE เป็นไม้ต้นขนาดเล็กถึงขนาดกลาง ซึ่งเป็นพันธุ์ไม้ป่าหายากเฉพาะถิ่นในที่สูง ที่ให้ความสวยงามสะดุดตา ในประเทศไทยพบตามที่โล่งบริเวณป่าดิบเขา เช่น คำแดง (Rhododendron arboreum Sm. subsp. delavayi (Franch.) D.F.Chamb.) กุหลาบแดง (Rhododendron simsii Planch.) และ กุหลาบขาวสอยดาว (Rhododendron sp.) และ พบเฉพาะเขาหินปูน เช่น คำขาวเขียงดาว (Rhododendron ludwigianum Hosseus) เป็นพันธุ์ไม้ที่ขึ้นอยู่ตามยอดดอยสูงระดับ 800 – 2,500 เมตรจากระดับน้ำทะเล ในส่วนของกุหลาบพันปีลูกผสม (Rhododendron azalea) เป็นพันธุ์ไม้ที่ได้รับการปรับปรุงพันธุ์เพื่อพัฒนาให้เป็นไม้ดอกไม้ประดับ ที่มีความหลากหลายของสีสรรและการเพาะเลี้ยงง่ายกว่ากุหลาบพันปีพันธุ์แท้

ด้วยความได้เปรียบของพื้นที่ศูนย์ฯ ที่มีความสูงระดับ 800 – 1,200 เมตรจากระดับน้ำทะเล มีอากาศเย็นตลอดปี มีเขตการกระจายพันธุ์พืชทางพฤกษภูมิศาสตร์ ในกลุ่มพรรณพฤกษชาติอินโดจีน นับว่าเป็นพื้นที่ที่ตั้งอยู่ในเขตพฤกษศาสตร์ที่โดดเด่นที่สุดของประเทศ อีกทั้งทางศูนย์ฯ ได้เพาะกุหลาบพันปีแท้ และ azalea มีการเจริญเติบโตที่ดี และมีดอกที่สวยงาม

2. วัตถุประสงค์

- 2.1 เพื่อรวบรวม Rhododendron และ azalea
- 2.2 เพื่อเพาะขยายพันธุ์ Rhododendron และ azalea
- 2.3 เพื่อจัดแสดงวงศ์ไม้
- 2.4 เพื่อพัฒนาให้เป็นพืชเศรษฐกิจ

3. เป้าหมายและตัวชี้วัด

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด
1. รวบรวม Rhododendron และ azalea	10 ชนิด
2. เพาะขยายพันธุ์ Rhododendron และ azalea	15,000 ต้น
3. จัดแสดงวงศ์ไม้	1 วงศ์

4. ความสอดคล้องและความสัมพันธ์กับแผนกลยุทธ์ศาสตร์ อสพ. ประจำปี 2550 - 2554

กลยุทธ์ที่ 4 : เสริมสร้างศักยภาพและบทบาททางวิชาการด้านพฤกษศาสตร์ขององค์กรให้เป็นที่ยอมรับในระดับภูมิภาคเอเชีย

5. กิจกรรมของโครงการ

5.1 กิจกรรมของโครงการต่อเนื่อง

กิจกรรม	หน่วยนับ	ปีงบประมาณ 2552 แผนงาน	ประมาณการล่วงหน้า		
			ปีงบประมาณ 2553 แผนงาน	ปีงบประมาณ 2554 แผนงาน	ปีงบประมาณ 2555 แผนงาน
โครงการเพาะขยายพันธุ์ไม้หายากที่มีค่าทางเศรษฐกิจ	บาท	160,000	-	-	-

5.2 กิจกรรมการดำเนินงานในปีงบประมาณ 2552

กิจกรรม	เป้าหมาย	ปีงบประมาณ 2552											
		ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
1. รวบรวม Rhododendro n และ azalea	ชนิด	1	3	3	3								
2. เพาะ ขยายพันธุ์ Rhododendro n และ azalea	ต้น					3,000		4,000		4,000		4,000	
3. อนุบาลและ บำรุงกล้าไม้	ครั้ง	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
4. จัดแสดงวงศ์ไม้	วงศ์												1
5. สรุปผลการ ดำเนินงาน							1						1

6. ระยะเวลาเริ่มต้นและสิ้นสุด

ปีงบประมาณ 2552 เริ่ม 1 ตุลาคม 2552 - 30 กันยายน 2553

7. พื้นที่ดำเนินการ

ศูนย์รวมพรรณไม้บ้านร่มเกล้า ในพระราชดำริ จังหวัดพิษณุโลก

8. ความพร้อมโครงการและการคำนวณผลตอบแทนของโครงการ

- ดำเนินการได้ทันที
- อยู่ระหว่างการเตรียมความพร้อม (ระบุ) _____
- ยังไม่ได้เตรียมการ

9. แนวทางการดำเนินงาน

- 10.1 จัดจ้างแรงงานในพื้นที่ จำนวน 2 คน
- 10.2 จักหาพันธุ์ Rhododendron และ azalea เพื่อเป็นพ่อ แม่พันธุ์
- 10.3 จัดซื้อวัสดุการเกษตรที่ใช้เพาะเลี้ยงและขยายพันธุ์
- 10.4 เพาะขยายพันธุ์ Rhododendron และ azalea
- 10.5 อนุบาลและบำรุงกล้าไม้ Rhododendron และ azalea
- 10.6 จัดแสดง Rhododendron และ azalea

10. การวางระบบการติดตามและประเมินผล

- 11.1 จัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานประจำเดือน
- 11.2 สรุปผลการดำเนินงาน 2 ครั้ง (6 เดือน / 1 ครั้ง)

11. ตัวชี้วัดและแนวทางติดตามประเมินผลสำเร็จ

ตัวชี้วัด	แนวทางติดตามประเมินผลสำเร็จ
1. รวบรวม Rhododendron และ azalea 10 ชนิด	1. รายงานผลการปฏิบัติงานประจำเดือน
2. เพาะขยายพันธุ์ Rhododendron และ azalea 15,000 ต้น	2. จัดทำรายงานทุก 6 เดือน
3. จัดแสดงวงศ์ไม้ 1 วงศ์	3. สรุปรายงาน 1 เล่ม

12. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 13.1 เป็นแหล่งรวบรวมพันธุ์ Rhododendron และ azalea
- 13.2 เป็นแหล่งเรียนรู้และสาธิตการเพาะขยายพันธุ์ Rhododendron และ azalea
- 13.3 เป็นแหล่งศึกษาและวิจัย Rhododendron และ azalea ของนักเรียน นิสิต นักศึกษา
- 13.4 เป็นแหล่งท่องเที่ยวเพื่อชมความงดงามของ Rhododendron และ azalea